Referat fra 9. møde i Kontaktudvalget for industristatistik

Afholdt mandag d. 21. november kl. 14-16 i Danmarks Statistik

Deltagere: Malthe Mikkel Munkøe (Dansk Erhverv), Erik Bjørsted (AE-rådet), Casper Winther Jørgensen (Danmarks Nationalbank), Michael Meineche (DI), Louis Stewart (De Økonomiske Råd), Finn Jensen, Anna Jakobsen, Pia Cordsen, Erik Slentø, Bo Henry Eriksen, Timmi Rølle Graversen, Kathrine Paulsen (Danmarks Statistik)

1. **Velkommen, godkendelse af dagsorden og af referat fra sidste møde**
   v/ Finn Jensen

   Finn Jensen informerede om at Danmarks Statistik har fået ny hjemmeside og i øvrigt er kommet på facebook.
   Der foreligger et udkast til Danmarks Statistiks arbejdsplan for 2017, og kontaktudvalgets medlemmer opfordres til at kommentere på prioriteringerne i arbejdsplanen.

   Dagsorden og referat fra sidste møde i kontaktudvalget blev godkendt uden kommentarer.

2. **BNP-indikator 45 dage**
   v/ Timmi Rølle Graversen

   Timmi Rølle Graversen fortalte om baggrund for og indhold i den nye BNP-indikator, der udkom d. 15. november. Den nye BNP-indikator giver et bud på kvartalets BNP-vækst allerede 45 dage efter kvartalets afslutning.
   Baggrunden for den nye indikator er, at et stigende antal lande offentliggør et bud på BNP-væksten efter 45 dage. Eurostat har en målsætning om at landene skal offentliggøre allerede efter 30 dage, og i april 2016 offentliggjorde Eurostat for første gang et bud på BNP-væksten i Eurozonen efter 30 dage.

   Udfordringerne ved at beregne en BNP-indikator allerede efter 45 dage er at man ikke kan nå at afstemme tilgang og anvendelse, samt at ikke alle data er klar efter så kort tid. Disse udfordringer håndteres dels ved at beregne en produktionsindikator, dels ved at anvende now-casting.

Med den hurtige BNP-indikator følger øget usikkerhed, hvorfor der i formidlingen fokuseres på at der er tale om en indikator, hvilket understreger forskellen fra det kvartalsvise nationalregnskab. Der er desuden udarbejdet et metodenotat vedrørende den nye BNP-indikator, som er tilgængeligt på Danmarks Statistiks hjemmeside.

Louis Stewart spurgte, hvordan Eurostat kan offentliggøre 30 dages BNP for Eurozonen når mange lande, bl.a. Danmark, ikke beregner 30 dages BNP. Timmi Rølle Graversen forklarede, at Eurostat estimerer BNP-væksten for disse lande. Nogle af de store lande udarbejder i øvrigt 30 dages BNP, som de ikke selv offentliggør, men blot leverer til Eurostat til brug for den samlede BNP-indikator for Eurozonen.

Michael Meineche spurgte til udsigterne for offentliggørelse af 30 dages BNP i Danmark. Timmi Rølle Graversen svarede at det muligvis kommer, men at det vil tage nogle år at udvikle og teste. Nogle lande finder 30 dages BNP for usikkert, og af samme grund ønsker f.eks. Tyskland ikke at offentliggøre 30 dages BNP, selvom de leverer data til Eurostat.

3. Firmaernes køb og salg – Virksomheder med internethandel og deres lokation *v/Pia Cordsen*

Pia Cordsen forklarede, at der i statistikken Firmaernes køb og salg indsamles data om internethandel på specifikke internetbrancher, der blev indarbejdet i Dansk Branchekode i 2014. Kriterierne for at en virksomhed placeres i en internetbranche er at størstedelen af virksomhedens salg sker via webshop, samt at der er tale om detailsalg. Virksomheder der primært sælger varer i en fysisk butik, men samtidig har websalg, er således ikke inkluderet i disse brancher, ligesom engroshandelsvirksomheder heller ikke er inkluderet. Malthe Mikkel Munkøe understregede, at Danmarks Statistik i formidlingen bør gøre det meget klart, at ikke al internethandel indgår i disse branche. Der var enighed om dette, og Finn Jensen tilføjede, at man i spørgeskemaet til Detailomsætningsindekset spørger virksomhederne hvor meget af deres salg der foregår via internettet. De to statistikker kan således supplere hinanden ift. analyser af internethandel.

Pia Cordsen viste, at internetsalget geografisk er koncentreret om de store byer samt Tønder. Årsagen til at mange webforretninger tilsyneladende er placeret i Tønder er, at webforretninger der ikke er tilknyttet et dansk CVR-nr. af SKAT får tildelt et SE-nr. med adresse i Tønder.

4. Industriens produktion og omsætning – Sammenhæng med andre statistikker
v/Anna Jakobsen

I sin præsentation sammenholdt Anna Jakobsen Industriens produktion og omsætning med statistikkerne Udenrigshandel med varer og Firmaernes køb og salg. De tre statistikker indeholder alle information om dansk eksport. De tre tællinger er imidlertid forskelligt opbygget og anvender forskellige definitioner og statistiske enheder. F.eks. anvender Industriens produktion og omsætning den faglige enhed, mens de to andre statistikker anvender den juridiske enhed (CVR-nr.). Anna Jakobsen viste, at der på trods af forskellene på statistikkerne er en pæn sammenhæng mellem den opgjorte omsætning i de tre statistikker.

En særlig udfordring ved at sammenligne eksport for Industriens produktion og omsætning og Udenrigshandel med varer er, at der i førstnævnte offentliggøres branchefordelt eksport, mens der i sidstnævnte offentliggøres varefordelt eksport.
I tabellen DKTEC1 fordeles industrivirksomheders indberetninger af varesalg til intrastat efter virksomhedernes hovedbrancher, hvilket gør de to statistikker mere sammenlignelige på industriområdet.

Anna Jakobsen rundede af med at pointere, at selvom forskellige statistikker måler det samme, er de som følge af forskellige definitioner og statistiske enheder ikke fuldt ud sammenlignelige.

Casper Winther Jørgensen spurgte til det store fald i Industriens produktion og omsætning i september måned. Kathrine Paulsen forklarede, at nedgangen i september skyldes organisatoriske ændringer i medicinalindustrien, der har ført til en markant nedgang i september måneds omsætning og produktion, som er af regnskabsteknisk karakter. Finn Jensen tilføjede, at DST af samme grund i Nyt-artiklen for september lagde vægt på udviklingen i industriproduktionen eksklusive medicinalindustri.
Danmarks Statistik nedsætter en arbejdsgruppe, der har til formål at undersøge hvordan man fremover skal håndtere og formidle lignende virksomhedsorganisatoriske ændringer i statistikkerne.

5. Nye EU-krav til Industriens salg af varer
v/Kathrine Paulsen

Kathrine Paulsen forklarede, at en række af statistikkerne er reguleret af EU-forordninger, hvilket indebærer at der er en række krav til disse statistikker, bl.a. til variable, definitioner, afgrænsning af population mv.
For øjeblikket arbejdes der i Eurostat-regi på at udvikle en rammeforordning (FRIBS) for erhvervsstatistikkerne, og man går således bort fra den hidtidige ordning med individuelle retsakter for hver statistik. Med FRIBS stilles der nye krav til Industriens salg af varer. Der er bl.a. et nyt krav om mere detaljeret rapportering af lønarbejde, hvilket kræver at der udvikles et nyt spørgeskema, at indberetterne informeres om nye principper for indberetning, og at produktionssystemet tilpasses de nye variable.

Et andet krav fra Eurostat er, at Danmarks Statistik implementerer økonomiske enheder i statistikkerne. En økonomisk enhed er defineret som en selvstændig enhed der indeholder alle de funktioner, der naturligt hører til en virksomhed, f.eks. medarbejdere, produktion og salg. For små og mellemstore virksomheder er disse funktioner typisk samlet på ét CVR-nummer, mens større virksomheder ofte splitter funktionerne op på flere CVR-numre. I sidstnævnte tilfælde vil den økonomiske enhed indeholde flere CVR-numre. Dannelsen af de økonomiske enheder kræver stor viden om virksomhedernes forretningsmodeller, hvorfor der er nedsat en profileringsgruppe, der har til formål at belyse 50 store virksomheders forretningsmodeller, ejerforhold mv., og på baggrund heraf komme med forslag til økonomiske enheder.
Hovedformålet med at anvende økonomiske enheder er at få en mere korrekt forståelse af virksomhedernes aktiviteter, samt at fjerne koncernintern handel fra statistikkerne.

Malthe Mikkel Munkøe nævnte, at man som bruger af mikrodata fra Danmarks Statistik støder på udfordringer ift. ændringer i enheder som følge af organisatoriske ændringer i virksomhederne. Han spurgte, om Danmarks Statistik har et bud på løsninger ift. brud i mikrodata som følge af sådanne ændringer i virksomhederne. Finn Jensen svarede, at det som følge af fortrolighedspolitikken er vanskeligt at finde en løsning på dette, da Danmarks Statistik ikke må videregive oplysninger om enkeltvirksomheder.

6. Kort nyt om statistikkerne

Erik Slentø informerede om status på den halvårlige statistik Industriens investeringsforventninger, der senest udkom fredag d. 18. november.
I marts spørges virksomhederne til deres investeringsbeløb sidste år samt deres forventede investeringsbeløb i indeværende år. I oktober spørges virksomhederne til deres investeringsbeløb i indeværende år samt deres forventede investeringsbeløb i det kommende år. Der stilles desuden supplerende spørgsmål om formål med investeringerne samt betydende faktorer for investeringerne. Data om de betydende faktorer for investeringerne offentliggøres ikke for øjeblikket i statistikbanken, men det overvejes at offentliggøre dem fremover, hvis ikke usikkerheden er for stor.

Statistikken offentliggøres fordelt på sektorer (Investeringsgodeindustri, mellemproduktindustri, fremstilling af varige forbrugsgoder, fremstilling af ikke-varige forbrugsgoder). Det overvejes også at offentliggøre data fordelt på virksomheder med henholdsvis færre og flere end 250 beskæftigede. Erik Slentø nævnte, at analyser af mikrodata viser, at der er betydelige forskelle på investeringsforventningerne i disse to grupper.
En særlig udfordring ved statistikken er, at enkeltenheder der har investeret/planlægger investeringer i milliard-klassen, dominerer statistikken.

Michael Meineche udviste interesse for at der offentliggøres data om betydende faktorer for virksomhedernes investeringer. Erik Slentø nævnte, at der allerede nu kan findes data om dette på Europakommissionens hjemmeside i aggregeret form http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/time_series/index_en.htm

7. Eventuelt

Finn Jensen rundede mødet af med at tale om en række nye tendenser inden for statistikkerne. Der er stigende fokus på statistik der belyser deleøkonomi/platformsøkonomi. Desuden er der efterspørgsel efter statistik om dansk produceret rumteknologi og satellitudstyr, samt danske virksomheders brug af satellitinformation. Ydermere er der efterspørgsel efter mere detaljerede data om droner og robotter.
For nylig var der konference i Nordisk Råd, hvor der bl.a. var fokus på hvordan man kan udvikle nye metoder til at belyse globaliseringen. En vigtig pointe fra mødet var, at hvor man hidtil har lagt stor vægt på globale handelsstrømme, bør man fremover lægge mere vægt på værdiskabelseskæder på tværs af landegrænser.